

INVITAȚIE LA COMUNICĂRI

Istori(grafi)a traducerii: între real și virtual

Colocviu internațional de traductologie
27-29 noiembrie 2018
Universitatea de Vest din Timișoara, România

Centrul de Studii ISTRAROM-Translationes – Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest din Timișoara – organizează colocviul internațional de traductologie *Istori(grafi)a traducerii: între real și virtual*.

Precedentele colocvii de traductologie organizate de ISTRAROM-Translationes s-au axat pe: estetica și etica traducerii (2010), metode și metodologii utilizate în traductologie (2012), raportul dintre activitatea de predare și cea de învățare a traducerii (2014), dintre traducere și diferite tipuri de constrângeri – (auto-)impuse autorilor traduși sau impuse traducătorilor de ideologia receptoare, de cenzură etc. (2016).

Pentru cea de-a V-a ediție, care va avea loc în perioada 27-29 noiembrie 2018, comitetul de organizare a decis să nuanțeze anterioara tentă francofonă a colocviului internațional de traductologie și să lărgescă orizontul de comunicare a rezultatelor cercetării. În virtutea acestei deschideri și în contextul evoluției tehnologice, al informatizării la scară globală, precum și al „democratizării” corpusului electronic, interesul ISTRAROM-Translationes se îndreaptă, pe lângă tradiționala examinare a istoriei și istoriografiei traducerii, spre cercetarea impactului pe care îl au asupra cercetărilor în domeniu informatizarea, crearea platformelor dinamice *online*, interconectarea.

Se urmărește, prin tema acestui colocviu, depășirea abordării descriptive și exploatarea filonului furnizat de resursele electronice, virtuale. Digitalizarea documentelor istorice greu accesibile, existente fizic, concret, doar în unele colecții speciale ale bibliotecilor – manuscrise, cărți rare, prefețe la traduceri etc. – este rentabilizată cu ajutorul instrumentelor informatice. Din mixarea realului și a realității virtuale se obțin variate produse¹ statice sau dinamice, impresionante ca volum de date stocat: baze de date, platforme virtuale, cloud-uri externe. Din această perspectivă integratoare și, în același timp, novatoare, sunt optimizate activitatea și timpul alocat investigațiilor, precum și predarea disciplinelor istoria și istoriografia traducerii. Impactul pe care îl au informatizarea și internetul asupra cercetării în domeniul istoriei, în general, și al istoriei traducerii, în special, nu se limitează la reproducerea unor imagini, texte, manuscrise, la inventarierea și stocarea în baze de date, el se răsfrânge deopotrivă asupra editării și publicării lucrărilor științifice, asupra conservării și difuzării cunoștințelor, contribuind – în acest fel – la diversificarea direcțiilor de cercetare.

¹ A se vedea *Histoire de la Traduction/History of Translation*, de Jean Delisle et Gilbert Lafond; *HISTAL, Historia de la traducción en América Latina*, proiect coordonat de Georges L. Bastin, *A Digital Dictionary of Translators as a Basis for Translation History*, Lars Kleberg, etc.

Prin valorificarea traductologiei de corpus și a informațiilor furnizate de corpusuri paralele, bilingve sau multilingve, Centrul de Studii ISTRAROM-Translationes intenționează să contribuie la examinarea sistemică a problemelor de traducere și să diminueze abordarea unidirecțională (cultură/ limbă/ text sursă vs limbă/ cultură/ limbă/ text țintă) ori decontextualizată, focalizată pe inventarul diferențelor cantitative ori interesată doar de spicuirea anecdoticului traductiv.

Participantii vor putea trata tema colocviului în cele mai diferite modalități, atât prin contribuții cu aspect de sinteză esențializantă, cât și prin considerații vizând, fie aspecte punctuale și precis delimitate (la nivel de operă traductivă, de traducător, de epocă ori curent traductiv), fie chestiuni de metodologie disciplinară – de reformatare a instrumentelor și a metodelor de cercetare – și interdisciplinară, capabile să illustreze tema de ansamblu și să consolideze legătura dintre tendințele tradiționale și tendințele complementare pe care le oferă informatizarea, realitate virtuala, realitatea mixtă.

Acest colocviu se dorește un propice cadru de dezbateri din care să emane o pertinentă reflecție, pe de-o parte, asupra evoluției metodelor și metodologiei de cercetare funcționale în istoria și istoriografia traducerii și, pe de altă parte, asupra raportului instaurat între cercetător (istoric al traducerii, cadru didactic), sursele sale și alte discipline. Înlocuirea vechilor arhive prin platforme dinamice și interconectate cu alte baze de date, realizabilă cu ajutorul informaticienilor, facilitează accesul la informații și, mai important, permite rentabilizarea, difuzarea și recunoașterea rezultatelor unor cercetări aflate în sprijinul valorificării mai multor profesii.

O altă axă de cercetare ar putea examina legătura dintre metodele și instrumentele computaționale, specificul domeniului *istori(ografii)a traducerii* și spațiul web, arhivă în continuă expansiune și în extensiune, luându-se în calcul și faptul că web nu are o „memorie perfectă”, că, de-a lungul timpului, o adresă electronică poate deschide o fereastră către informații diferite. Ciber spațiul aduce în discuție autodeterminarea istoricului/ istoriografului traducerii. Componente ale unor baze de date (elemente statice), rezultatele cercetării în domeniul istoriei și istoriografiei traducerii (elemente dinamice) devin produse finite și fixe, care examinează alte produse finite, fixe, stocate în alte arhive decât unitatea de stocare pe care o reprezintă cercetarea noastră. Cum să continuăm să studiem/ scriem istoria traducerii? Cum să continuăm să istoriografim traducerea? O *ciberistorie a traducerii* care să păstreze simțul istoriei din care derivă?

Bibliografie indicativă

Baker, Mona. « Corpus Linguistics and Translation Studies — Implications and Applications ». In: Mona Baker, Gill Francis and Elena Tognini-Bonelli (ed.). *Text and Technology*. In honour of John Sinclair, Philadelphia : J. Benjamins Pub. Co., 1993.

Beck, Friedrich, Hempel Wolfgang et Eckart Henning. *Archivista docet*. Potsdam: Verlag für Berlin-Brandenburg, coll. «Beiträge zur Archivwissenschaft und ihres interdisziplinären», Umfelds, 1999.

Doueih, Millad. *La grande conversion numérique*. Paris: Éditions du Seuil, 2008.

Pédauque, Roger T. *Le document à la lumière du numérique*. Caen: C&F Edition, 2006.

Comitet științific

Viviana AGOSTINI OUAFI, Universitatea din Caen, Franța
Jörn ALBRECHT, Universitatea din Heidelberg, Germania
Mona BAKER, Universitatea din Manchester, Anglia
Smaranda BRATU ELIAN, Universitatea din București, România
Jenny BRUMME, Universitat Pompeu Fabra din Barcelona, Spania
Antonio BUENO GARCIA, Universitatea din Valladolid, Spania
Dan CEPRAGA, Universitatea din Padova, Italia
Rodica DIMITRIU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România
Alexandru GAFTON, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România
Gyde HANSEN, Școala de Afaceri din Copenhaga, Danemarca
Olga KOSTIKOVA, Universitatea „Lomonosov” din Moscova, Rusia)
Pekka KUJAMÄKI, Universitatea Karl Franzen din Graz, Austria
Florence LATEUL RIBSTEIN, Universitatea din Arras, Franța
Roberto MERLO, Universitatea din Torino
Bruno OSIMO, Școala Municipală de Interpreți și Traducători «Altiero Spinelli» din Milano
Outi PALOPOSKI, Universitatea din Turku, Finlanda
Germana Herniques PEREIRA, Universitatea din Brasília, Brazilia
Franz PÖCHHACKER, Universitatea din Viena, Austria
Fernando NAVARRO, Universitatea din Alicante, Spania
Myriam SALAMA-CARR, Universitatea din Manchester, Anglia
Peter SANDRINI, Universitatea din Innsbruck, Austria
Oana SĂLIȘTEANU, Universitatea din București, România
Larisa SCHIPPEL, Universitatea din Viena, Austria
Mary SNELL-HORBY, Universitatea din Viena, Austria
Radegundis STOLZE, Universitatea Tehnică din Darmstadt, Germania
Peeter TOROP, Universitatea din Tartu, Estonia
Ludmila ZBANT, Universitatea de Stat din Chișinău, Republica Moldova
Viviana AGOSTINI-OUAFI (Universitatea din Caen, Franța)
Alexandru GAFTON (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România)

Comitet de organizare

Presedinte al colocviului:

Georgiana I. BADEA

Membri:

Mața ANDREIC

Mirela BONCEA

Valy CEIA

Anca-Mihaela CIOCOIU

Iulia COSMA

Ileana Neli EIBEN

Karla LUPȘAN

Flavia MICOTĂ

Loredana PUNGĂ

Participanții sunt invitați să propună un rezumat lung (minim 500 de cuvinte-maxim 1500 de cuvinte + bibliografie) și să completeze un formular de înscriere pe care le vor expedia pe adresa colocviului: VcolloquiumTSR2018@gmail.com

Și

Și pe adresa:

karla.lupsan@e-uvt.ro, pentru propuneri în limba germană,
loredana.punga@e-uvt.ro, pentru propuneri în limba engleză;
ileana.eiben@e-uvt.ro, pentru comunicări în limba franceză;
iulia.cosma@e-uvt.ro, pentru propuneri în limba italiană;
victoria.vleja@e-uvt.ro, pentru propuneri în limba spaniolă.

Desfășurarea colocviului

Comunicările vor putea fi prezentate în limbile: engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă. Durata de susținere a comunicărilor este de 30 de minute, urmate de 10 minute de întrebări și discuții.

Calendarul înscrierilor

Data-limită pentru trimiterea propunerilor: 1 martie 2018

Confirmarea de acceptare a propunerilor: 31 martie 2018

Derularea lucrărilor colocviului, la Universitatea de Vest din Timișoara: 27-29 noiembrie 2018

Taxa de participare: 50 euro

Cazarea și transportul pe durata manifestării sunt suportate de către participanți.

Publicare

În urma unei evaluări efectuate de către membrii comitetului științific, vor fi selectate lucrările ce vor fi publicate în limbile engleză sau franceză în volumul actelor colocviului.

Informații ulterioare vor fi disponibile pe site-ul, respectiv pe pagina de Facebook a Centrului de studii ISTTRAROM-Translationes: <http://www.translationes.uvt.ro/>;
<https://www.facebook.com/IsttraromTranslationes>